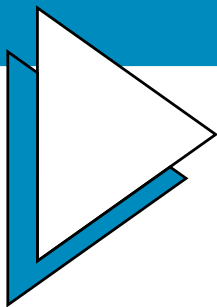

*Право
на отримання
спадщини*

Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

За загальним правилом місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця — померлого, а в окремих випадках — місцезнаходження його нерухомого майна.

Але є люди, які або залишилися на території проведення АТО, або ж переїхали в контрольовані українською владою населені пункти, однак адреса реєстрації місця проживання в них залишилася стара. Крім того, в багатьох на окупованій території чи в зоні АТО лишилося майно.

Тому відповідно до внесених змін до законодавства, якщо останнім місцем проживання спадкодавця є тимчасово окупована територія (АР Крим) чи територія, де органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження (зона АТО) або якщо його місце проживання невідомо, а нерухоме майно померлого чи основна його частина знаходиться на одній із вказаних територій, то місцем відкриття спадщини є місце подання першої заяви, що свідчить про волевиявлення щодо спадкового майна.

Таким чином, **для успадкування майна переселенцям потрібно:**

1. До закінчення 6 місяців від дня смерті особи, яка на дату смерті проживала на окупованій території чи в зоні АТО або її місце проживання невідомо, а нерухоме майно померлого чи основна його частина знаходиться на одній із вказаних територій — подати будь-якому нотаріусу в будь-якому населеному пункті країни (наприклад, за місцем свого перебування чи фактичного проживання) письмову заяву про прийняття спадщини. При подачі заяви слід пред'явити власний паспорт. Особа у віці від 14 до 16 років може надати свідоцтво про народження.

Також потрібно надати (за наявності):

- копію свідоцтва про смерть або рішення суду, яким підтверджено факт визнання особи померлою;
- документ, який підтверджує останнє місце проживання померлого на момент смерті (довідка із ЖЕКу чи сільської ради, копія сторінок паспорта померлого із відміткою про зареєстроване місце проживання);
- документи, які підтверджують спадкування.

Якщо по заповіту — копію заповіту, а якщо спадкування відбуватиметься по закону, то копії документів, які під-

тверджують родинні відносини з померлим чи інші, які дають право на спадкування по закону. Наприклад, копії свідоцтва про народження та про шлюб (якщо спадкує після смерті когось зі своїх батьків дитина, яка через одруження змінила своє прізвище).

Якщо протягом 6 місяців від дня смерті не подати заяви про прийняття спадщини, то в подальшому можна втратити можливість оформити спадкові права. Таку заяву не повинні подавати спадкоємці, які на момент смерті проживали з померлим і це підтверджується офіційними документами (довідкою ЖЕКу чи сільської ради).

Після спливу 6 місяців від дня смерті спадкоємці повинні для отримання свідоцтва про прийняття спадщини подати нотаріусу заяву про видачу свідоцтва про право на спадщину разом з документами, що підтверджують право власності померлого на певне майно.

Відповідно до Закону України «Про нотаріат», видаватися свідоцтво про спадщину буде нотаріусом у населеному пункті, де було вперше подано таку заяву (тим нотаріусом, якому подана заява, оскільки він завів спадкову справу).

Державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, внесення змін до записів Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, ведення реєстраційних та облікових справ, вчинення інших реєстрацій-

них дій щодо нерухомого майна, яке розташоване в межах території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, здійснюють органи державної реєстрації прав Херсонської та Запорізької областей відповідно до законодавства України у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно (постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 226).

Додамо, що завершується оформлення спадкових прав видачею свідоцтва про право на спадщину. Останнє не створює жодних нових прав у спадкоємців на майно, а лише підтверджує вже існуюче право на нього, бо право на спадкування у них виникає з моменту відкриття спадщини.

Свідоцтво про право на спадщину являє собою окремий документ, що видається на ім'я всіх спадкоємців або, за їхнім бажанням, кожному окремо.

Одержання свідоцтва про право на спадщину є загальним порядком оформлення спадкових прав.

Свідоцтво про право на спадщину є обов'язковим, коли об'єктом спадкування є нерухоме майно, що підлягає обов'язковій державній реєстрації.

Для підтвердження наявності спадкового майна, яке підлягає державній реєстрації, та місця його знаходження нотаріус вимагає подання відповідних документів.

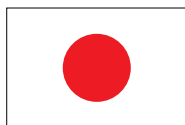

Наприклад, для видачі свідоцтва про право на спадщину на квартиру, жилий будинок потрібні документи, які підтверджують право власності спадкодавця на майно, довідка-характеристика міського бюро технічної інвентаризації та реєстрації об'єктів нерухомості, довідка про відсутність заборон чи арештів на цю нерухомість. Якщо на квартиру чи будинок накладено арешт, видача свідоцтва затримується до зняття арешту.

На майно, яке не підлягає державній реєстрації, нотаріальне оформлення спадкових прав не є обов'язковим. Це, наприклад, предмети домашньої обстановки та вжитку. Для здійснення повноважень щодо даного майна, в тому числі й права розпорядження ним, достатньо простої передачі цього майна.

Видача свідоцтва про право на спадщину спадкоємцям, що прийняли спадщину, строком не обмежена.

Буклет видано в рамках ініціативи «Надання правової підтримки внутрішньо переміщеним особам на території Харківської області на системному рівні», що реалізується ЧПГ за підтримки Програми розвитку ООН в Україні (в рамках проекту «Швидке реагування на соціальні та економічні проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні») та Уряду Японії. Даний Проект здійснюється ПРООН за фінансової підтримки Уряду Японії і в партнерстві з Урядом України, регіональною та місцевою владою.

From
the People
of Japan

Розбір конкретних ситуацій потребує консультацій з фахівцем в галузі права.

**Міськрайонна громадська організація
«Чугуївська правозахисна група»:
вул. Р. Люксембург, 16-а, м. Чугуїв.
Тел.: 097-179-38-22, chpg@ukr.net**

Наклад 1000 прим.
Надруковано в друкарні ФОП Тимченко М. Г.
Тел.: (057) 728 10 22, (057) 728 10 44